

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-03-06

Diarienummer N160-0216/24

Handläggare: Linda Norlin

linda.norlin@aldrevardomsorg.goteborg.se

Omvandling av inriktning på Ekparkens Vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. beslutar att omvandla 16 lägenheter med inriktning geropsykiatri till inriktning demens på Ekparkens Vård- och omsorgsboende.
2. beslutar att omvandlingen genomförs successivt från kvartal 2, 2024.

Sammanfattning

Direktörerna för socialförvaltningarna, förvaltningen för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen beslutade i april 2021 om en överenskommelse om ansvarsfördelning för personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Överenskommelsen var ett ställningstagande för gemensamt ansvarstagande och samarbete över förvaltningsgränser där den enskildes perspektiv är utgångspunkten snarare än en exakt gränsdragning mellan förvaltningarnas ansvarsgränser. Med andra ord togs den så kallade 65-års gränsen bort. Från den 11 maj 2023 ersattes överenskommelsen med en gemensam anvisning.

Som en konsekvens av överenskommelsen och den senare anvisningen ser förvaltningen att behovet av lägenheter på vård- och omsorgsboende med inriktning geropsykiatri har minskat. Beläggningsgraden var 90 procent under 2022 och sjönk till 82 procent under 2023. Bedömningen är att behovet av insatser för målgruppen med inriktning geropsykiatri har minskat. Minskningen är ett resultat av att den enskildes behov tillgodoses utifrån den enskildes perspektiv och inte utifrån gränsdragning mellan förvaltningarnas ansvarsområden.

Förvaltningen har identifierat behov av insatser för målgruppen kognitiv svikt/demenssjukdom. Utifrån detta föreslås en omvandling av 16 lägenheter med inriktning geropsykiatri till lägenheter med inriktning demens på Ekparken Vård- och omsorgsboende.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Idag finns det 101 lägenheter med inriktningen geropsykiatri inom Göteborgs Stads eget utförande av vård- och omsorgsboende. Dessa lägenheter är fördelade över hela Göteborg. Under 2023 har efterfrågan minskat av lägenheter med inriktning geropsykiatri. Under 2023 har drygt 16 av 101 lägenheter varit vakanta. Det motsvarar en kostnad på 11,7 miljoner kronor. Beläggningsgraden har minskat med åtta procent mellan 2022 samt 2023. Ekparkens Vård- och omsorgsboende har i genomsnitt haft drygt 3 av 16

lägenheter med inriktning geropsykiatri vakanta. Det motsvarar en kostnad på 2,2 miljoner kronor. Detta är en konsekvens av att enskilda får behov tillgodosedda inom andra förvaltningar inom Göteborgs Stad.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Våren 2021 gjordes en överenskommelse mellan direktörerna för socialförvaltningarna, funktionsstödsförvaltningen och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Överenskommelsen handlade om att den enskildes behov skulle tillgodoses utifrån den enskildes förutsättningar och inte utifrån gränsdragningar mellan förvaltningar. Med andra ord togs den så kallade 65-års gränsen bort. Individens behov skulle styra val av insats och inte andra kriterier. För den enskilde är förändringen positiv och förändringen har lett till att efterfrågan på lägenheter med inriktning geropsykiatri minskat inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Samverkan

Information och samverkan har skett på Lokal samverkansgrupp (LSG VoB) den 14 mars 2024 samt den 11 april 2024.

Information har lämnats på förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 17 april 2024.

Ärendet

Nämnden har att ta ställning till förslag om att omvandla 16 lägenheter med inriktning geropsykiatri till 16 lägenheter med inriktning demens på Ekparkens Vård- och omsorgsboende.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen har identifierat en minskad efterfrågan av lägenheter inom vård- och omsorgsboende med inriktning geropsykiatri sedan 2021. Geropsykiatrisk inriktning betyder att förvaltningen tar emot äldre hyresgäster med psykisk sjukdom som är i behov av åldersrelaterad kompetens. Beläggningsgraden har minskat med åtta procent mellan 2022 och 2023. Beläggningsgraden var 82 procent under 2023. Det innebär att cirka 16 till 20 lägenheter med inriktning geropsykiatri har varit vakanta.

Bakgrunden till att efterfrågan av lägenheter med inriktning geropsykiatri har minskat är överenskommelsen om ansvarsfördelning för personer med psykiska funktionsnedsättningar som direktörerna för socialförvaltningarna, funktionsstödsförvaltningen och äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen gjorde i april 2021. Överenskommelsen var ett ställningstagande för gemensamt ansvarstagande och samarbete över förvaltningsgränser där den enskildes perspektiv är utgångspunkten snarare än en exakt gränsdragning mellan förvaltningarnas ansvarsgränser. Med andra ord togs den så kallade 65-års gränsen bort. Från den 11 maj 2023 ersattes överenskommelsen med en gemensam anvisning.

Behovet av lägenheter med inriktning geropsykiatri har minskat sedan överenskommelsen. Enskilda får sina behov tillgodosedda inom den förvaltningen som är bäst lämpad att möta målgruppens behov utifrån kompetens. Behovet av lägenheter med inriktning demens har ökat. Förvaltningen ser en möjlighet att omvandla lägenheter med inriktning geropsykiatri till demens på Ekparkens Vård- och omsorgsboende.

Förslag till omvandling av lägenheter

Ekparkens Vård- och omsorgsboende är geografiskt beläget i stadsområde centrum. Boendet har totalt 40 lägenheter med inriktning demens (24 lägenheter) och inriktning geropsykiatri (16 lägenheter). Fastigheten består av tre plan med fördelning inriktning demens på plan 1–2 samt inriktning geropsykiatri på plan 3.

Enheten med inriktning geropsykiatri har haft i genomsnitt tre vakanta lägenheter under 2023 med en kostnad på 2,2 miljoner kronor. Övriga 24 lägenheter på vård- och omsorgsboendet har inriktning demens.

Ekparkens Vård- och omsorgsboende har under flera år utvecklat ett välfungerande arbetssätt för att möta och anpassa verksamheten samt fastigheten för målgruppen demens.

Verksamheten på Ekparkens Vård- och omsorgsboende är Stjärnmärkt. Utgångspunkten är nollvision gällande begränsnings- och tvångsåtgärder. Stjärnmärkt innebär att arbetssättet hos medarbetarna och utformningen av fastigheten anpassats för att främja den enskildes självbestämmande och integritet. Hyresgästen kan röra sig fritt och får stöd av omgivningen att hitta tillbaka till sin lägenhet eller enhet.

Fastigheten är anpassad för inriktning demens och har sämre förutsättningar att möta målgruppen geropsykiatri. Svårigheterna handlar främst om fastighetens utformning och

att hyresgästerna möter flera verksamheter inom fastigheten i de gemensamma kommunikationsytorna.

Genom att vård- och omsorgsboendet är Stjärnmärkt är enheterna öppna och möjliggör samt uppmuntrar rörlighet inom fastigheten samt till och från utemiljön.

Detta kan innebära målkonflikter då målgruppen geropsykiatri kan ha svårigheter med intryck och hantera möten med olika målgrupper. Detta går inte att undvika i gemensamma utrymmen som trapphus, hiss och flöden till utemiljön.

Förvaltningen ser möjligheten att omvandla 16 lägenheter med inriktning geropsykiatri till inriktning demens. En omvandling till inriktning demens för hela verksamheten kommer att underlätta det gemensamma arbetssättet, rekrytering och den framtida kompetensförsörjningen. Alla medarbetare möter hyresgäster med liknande behov. Omvandlingen av lägenheter med inriktning geropsykiatri till lägenheter med inriktning demens möter behoven hos göteborgarna.

Verksamheten har genomfört en riskbedömning inför eventuell förändring. Sammanfattningsvis identifierades riskerna uppsägningar, ökad arbetsbelastning och behov av utbildningsinsatser.

Planen är genomföra en successiv omvandling när lägenheter med inriktning geropsykiatri blir lediga. I samband med detta genomförs ändringen av inriktning. Berörda hyresgäster kommer att få information om förvaltningens beslut. Om hyresgästen inte önskar bo kvar på Ekparkens Vård- och omsorgsboende kommer hyresgästen att få möjlighet att byta till ersättningsboende med inriktning geropsykiatri i mån av lediga lägenheter. Riktad information kommer att lämnas till hyresgäster och deras närstående.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att omvandlingen av lägenheter med inriktning geropsykiatri till lägenheter med inriktning demens möter behoven hos invånarna i Göteborg. Efterfrågan på lägenheter med inriktning demens har ökat samtidigt som hyresgäster med behov geropsykiatri idag får sina behov tillgodosedda genom funktionsstödsförvaltningen.

Ekparkens Vård- och omsorgsboende bedöms ha goda förutsättningar att möta behoven hos målgruppen med demens och det förstärks av ett fungerade gemensamt arbetssätt i hela huset.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Tina Isaksson
Avdelningschef

Babbs Edberg
Förvaltningsdirektör